

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Ursache Petru,
Judecători - Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,
examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2015, în cauza penală privind-o pe

Cătană Valentina Ivan, născută la 27 octombrie 1986,
originară din s. Iurceni, r-l Nisporeni, domiciliată în
s. Sărata-Galbenă, r-l Nisporeni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 03.05.2013 - 25.03.2015 (prima instanță);
2. 23.04.2015 - 07.12.2015 (instanța de apel);
3. 19.02.2016 - 25.05.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 25 martie 2015, Cătană Valentina a fost achitată de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de inculpată.

2. De către organul de urmărire penală, Cătană Valentina a fost învinuită de faptul că la 23 aprilie 2012, în jurul orelor 16.00, aflîndu-se la „Paștele Blajinilor,, , în cimitirul satului din Sărata-Galbenă, r-l Hîncești, tainic a sustras din geanta lui Mîța Violeta telefonul mobil de model „Nokia 5228,, în valoare de 1668 lei.

Acțiunile lui Cătană Valentina au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 186 al. (2) lit. d) Cod penal - furtul, adică sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, pronunțarea unei noi hotărâri prin care Cătană Valentina să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei să-i fie suspendată pe o perioadă de probațiune pe un termen de 1 an.

În argumentarea apelului apelantul a invocat că:

- instanța de judecată la emiterea sentinței nu a ținut cont de declarațiile părții vătămate, care a declarat că, la 23 aprilie 2014 se afla la „Paștele Blajinilor”, în cimitirul satului Sărata-Galbenă, r-1 Hîncești. În jurul orelor 16.30, a depistat că cineva a sustras din geanta ei telefonul mobil de model „Nokia 5228”, în valoare de 1668 lei. La încercările fratelui său Tușinschi Eugen, ultimul a sunat pe numărul ei de telefon, dar nu a răspuns nimeni. Ulterior, la poliție a prezentat documentele pe telefon. Costul telefonului mobil de model „Nokia 5228”, este de 1668 lei, pentru ea este o daună considerabilă;

- martorul Coșeru Andrei, care anterior a concubinat cu inculpata, a fost telefonat de ultima de mai multe ori, și anume pe 05, 06, 08, și 13 mai 2012 de pe numărul de IMEI 357896049523301;

- conform procesului-verbal, organul de urmărire penală a ridicat de la Mîța Violeta pașaportul tehnic a telefonului mobil de model „Nokia 5228”, în care se păstra bonul de plată conform căruia a fost documentat numărul de IMEI 357896049523301.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat și a fost menținută sentința.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că Cătană Valentina urmează a fi achitată de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motiv că nu a comis fapta invocată, aceste împrejurări fiind constatate prin totalitatea de probe acumulate și care au fost corect apreciate, respectindu-se prevederile art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

La fel, a enunțat că toate probele examinate de prima instanță au fost cercetate suplimentar de către instanța de apel prin darea citirii lor în ședința de judecată, fiind administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorul de stat, în ședința instanței de fond și apel, n-au dat temei la o stabilire sigură a vinovăției lui Cătană Valentina în săvârșirea infracțiunii incriminate.

La această concluzie instanța de apel a ajuns reieșind din declarațiile inculpatei, depuse în cadrul ședinței instanței de apel și în instanța de fond, conform cărora această cauză a fost pornită la inițiativa polițistului de sector din satul Sărata-Galbenă, r-1 Hîncești - Alerguș Alexandru cu care este în conflict, dat fiind că ultimul anterior, în

anul 2006 nu i-a depistat pe niște făptuitori care i-au furat niște găini, pe care ea i-a numit. Urmare, polițistul de sector Alerguș Alexandru a fost verificat de MAI, iar mai târziu ultimul i-a comunicat că se va răzbuna. Peste un timp polițistul de sector Alerguș Alexandru a venit la ea și a întrebat-o despre un oarecare telefon deținut de ei. În prezența ei el l-a sunat pe un oarecare Ciobanu, căruia i-a comunicat că telefonul e la ei, însă nu doresc să i-l dea. La fel inculpata a mai declarat că, dînsa e străină în satul Sărata-Galbenă, r-1 Hîncești. Colaboratorii de poliție, pentru a afla datele sale, au sunat în satul ei de baștină de unde a fost eliberat un certificat fals, precum că în anii 2008-2009 a concubinat cu Coșeru Andrei, ce nu e adevărat. Cu Coșeru Andrei ea a concubinat în anii 2002-2004. Pe Coșeru Andrei nu l-a sunat, iar declarațiile lui sunt date pentru a se răzbuna pe ea. În anul 2012 la „Paștele Blajinilor”, a fost la cimitir în s. Sărata-Galbenă, r-1 Hîncești în jurul orelor 11.00-11.10, după ce a mers la cimitirul din satul Mereșeni, unde a stat la masă cu rudele ei pînă la orele 16.00-17.00, după ce s-a întors în satul Sărata-Galbenă. Nu a găsit și nu a furat nici un telefon, iar Mîța Violeta a răspîndit zvonul în sat că copilul ei, în vîrstă de 11 ani, iar fi furat telefonul.

Partea vătămată Mîța Violeta fiind audiată în instanța de fond a declarat că în anii 2012 sau 2013 se afla la „Paștele Blajinilor”, în cimitirul satului din Sărata-Galbenă, r-1 Hîncești. Cineva i-a sustras tainic din geanta ei telefonul mobil de model „Nokia 5228”, în valoare de 1668 lei. Pe inculpata Catană Valentina în acea zi nu a văzut-o, dar l-a văzut pe fiul ei. Suma de 1668 lei pentru ea este considerabilă.

Conform declarațiilor fratelui părții vătămate Mîța Violeta - Tușinschi Eugeniu (f.d. 43-44, vol. I), de asemenea reiese că, în acea zi el pe inculpată nu a văzut-o, prin urmare, instanța de apel, ca și instanța de fond, a constatat că inculpata, în timpul săvîrșirii infracțiunii nu a fost la fața locului, atunci cînd sustragerea unui bun se realizează în două etape consecutive, care sunt deposedarea de bun, în cazul dat de către inculpată, scoaterea telefonului din geanta părții vătămate și trecerea lui în posesia ei.

Din cumulul probelor analizate mai sus, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatei Catană Valentina în comitea sustragerii telefonului mobil nu a fost dovedită, ca urmare ultima fiind achitată, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, săvîrșită de inculpată.

La fel, instanța de apel a indicat că acuzarea, atît în faza judecării cauzei penale în instanța de fond, cît și în argumentarea apelului a menționat că furtul a avut loc la orele 16.00. Conform declarațiilor părții vătămate Mîța Violeta, la orele 16.00, de ea s-a apropiat părintele și copilul inculpatei, ultimul s-a jucat cu copiii.

Potrivit declarațiilor părții vătămate Mîța Violeta (f.d. 140, vol. I) reiese că ea „admite că telefonul să fi fost furat de către copii ei doi, ai doamnei nepoțelul, care a venit cu preotul din sat”.

Aceste declarații contradictorii permit instanței de apel a concluziona că partea vătămată Mîța Violeta nu cunoaște la ce oră și de către cine i-a fost sustras telefonul mobil, și ca urmare declarațiile părții vătămate nu pot fi puse la baza sentinței de

condamnare. În acest sens, acuzarea nu a demonstrat cum și în ce mod inculpata și-a realizat acțiunile sale criminale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, invocând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fapt ce indică netemeinicia actelor contestate;

- achitînd-o pe Cătană Valentina, atît instanța de fond cît și cea de apel, s-au bazat doar pe declarațiile inculpatei, fără a lua în considerație toate probele acuzării, care sunt indicate și ca motive ale apelului procurorului, iar instanța de apel le-a apreciat eronat fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpatei, astfel încalcînd prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală;

- nu poate fi acceptat argumentul instanței de apel, care a acceptat versiunea înaintată de către inculpată în detrimentul examinării obiective ale cauzei, precum că procesul penal în privința lui Cătană Valentina, a fost instrumentat la inițiativa polițistului de sector din satul Sărata-Galbenă, r-1 Hîncești, în persoana lui Alerguș Alexandru cu care este în conflict, or cum se explică faptul că pînă în prezent aceste bănuieli ale inculpatei nu au fost reclamate la organele de drept;

- atît în instanța de fond, cît și în cea de apel, inculpata nu a putut indica în ce circumstanțe a devenit posesoarea telefonului mobil de model "Nokia 5228", cu nr. IMEI 357896049523301;

- instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului acuzatorului de stat, invocat în cererea de apel, precum că potrivit informației cu privire la apelurile telefonice de intrare-ieșire efectuate prin intermediul telefonului mobil cu nr. IMEI 357896049523301, s-a constatat că în zilele de 5, 6, 8, 13, 21 mai 2012, a fost contactat numărul (0264) 49-243, care aparține lui Coșieru Andrei, ultimul dovedindu-se a fi fostul concubin al inculpatei Cătană Valentina;

- în ședința instanței de apel, partea acuzării a atras atenția asupra ilegalităților admise de către instanța de fond, prin neaprecierea obiectivă a probelor cercetate în ședința de judecată, instanța de apel la adoptarea deciziei a repetat eroarea de drept admisă de către instanța de fond și nu a dat apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare, astfel încît concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în ambele instanțe, făcîndu-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în astfel de condiții, instanța de apel, urma doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- partea acuzării consideră vinovăția lui Cătană Valentina, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, dovedită pe deplin, iar instanța de fond și de apel, eronat și tendențios, au statuat asupra oportunității soluției de achitare.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide, că acesta este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că potrivit textului recursului declarat de acuzatorul de stat acesta invocă drept temei pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Însă, recurentul în mare parte critică decizia instanței de apel sub aspectul aprecierii probelor de către aceasta, care greșit a ajuns la soluția de a menține sentința de achitare adoptată de prima instanță în privința inculpatei Cătană Valentina.

Astfel, analizînd textul deciziei contestate sub acest aspect, instanța de recurs ajunge la concluzia că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat, deoarece instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1) 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, și corect a adoptat soluția de menținere a sentinței de achitare a lui Cătană Valentina învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs indică că motivele neesențiale invocate în apel, care au rămas fără argumentare, nu afectează soluția corectă, astfel instanța de apel nu a admis o eroare gravă de fapt în sensul dat, iar decizia adoptată cuprinde motivele de fapt și de drept pe care instanța își întemeiază soluția.

În contextul dat, instanța de recurs susține poziția instanțelor de judecată privind concluzia de achitare a inculpatei, din motiv că probele administrate la urmărirea penală și susținute de acuzatorul de stat, nu dovedesc cu certitudine săvîrșirea infracțiunii de

către Cătană Valentina, iar argumentul recurentului precum că decizia de achitare se bazează doar pe declarațiile inculpatei, care nu a recunoscut vinovăția imputată, se respinge ca fiind neîntemeiat.

Pe lângă faptul că inculpata nu a recunoscut vinovăția în cele incriminate, invocând faptul că ora la care partea vătămată pretinde că i-ar fi fost sustras telefonul, ea nu putea fi prezentă în acel moment la locul comiterii infracțiunii, deoarece în perioada indicată sa afla la cimitirul satului Mereșeni, raionul Hîncești, nevinovăția acesteia, se mai confirmă și prin următoarele probe anexate la materialele cauzei, cercetate de prima instanță și verificate în instanța de apel: - declarațiile martorilor Cașu Iulian și Talmazan Petru.

Totodată, Colegiul penal menționează că însăși partea vătămată Mîță Violeta și martorul Tușinschi Eugeniu au confirmat că în ziua respectivă nu au văzut-o pe Cătană Valentina la cimitirul satului Sărata Galbenă, raionul Hîncești, dar l-au văzut pe fiul minor al acesteia.

Astfel, instanța de apel corect a conchis că învinuirea adusă lui Cătană Valentina nu este bazată pe probe incontestabile ce ar confirma vinovăția acesteia, iar potrivit art. 8 alin. (3) în coroborare cu art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai cu condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, cînd toate versiunile au fost verificate, iar divergențele au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului. În acest aspect, instanțele de judecată de fond și de apel corect au concluzionat, că fapta nu a fost comisă de Cătană Valentina, deoarece în speță nu au fost prezentate probe veridice ce ar confirma faptul că ultima a sustras pe ascuns telefonul mobil de model "Nokia 5228" din geanta lui Mîță Violeta.

Așadar, instanțele de judecată au adoptat hotărîri de achitare în privința inculpatei bazîndu-se pe probele prezentate în instanțe la cercetarea cărora au avut acces toate părțile în egală măsură, fiind asigurate cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor.

Potrivit art. 24 alin. (3), (4) Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesual-penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în proces își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe, ori persoane, iar instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

Din cele menționate, Colegiul penal conchide că la cauza penală nefiind administrate probe incontestabile, care ar confirma vinovăția inculpatei și ar fi eliminat

dubiile rezonabile în privința comiterii de către aceasta a infracțiunii imputate, or după cum a statuat CEDO în hotărîrea sa în cauza Capean c. Belgiei din 13 ianuarie 2015, „că în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punct de vedere al art. 6 § 2 și obligă, inter alia ca sarcina de a prezenta probe să revină acuzării...”.

Astfel, se relevă că instanța de apel, respectînd principiul contradictorialității, a asigurat posibilitatea reală părții acuzării să prezinte anumite probe în susținerea învinuirii aduse lui Cătană Valentina, care a fost achitată de către prima instanță, ceea ce acuzatorul de stat nu a făcut.

6.1. În concluzie, instanța de recurs menționează că nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărîrea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2015, în cauza penală privind-o pe **Cătană Valentina Ivan**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **23 iunie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecătorii

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin